

English	Polish / Polski
<h2>Syphilis</h2> <p>Syphilis is a sexually transmitted infection caused by bacteria. It can be serious if it's left untreated or passed on to a baby during pregnancy or childbirth.</p> <p>The number of people getting syphilis in Scotland has greatly increased over the last five years. You could be at higher risk if:</p> <ul style="list-style-type: none">• you are a man who has sex with men• you have had sex overseas• you have had multiple sexual partners <h3>How do I get syphilis?</h3>	<h2>Syfilis</h2> <p>Syfilis jest choroba przenoszona droga płciowa, wywoływana przez bakterie. Nieleczony lub przekazany dziecku podczas ciąży lub porodu może być bardzo niebezpieczny.</p> <p>W ciągu ostatnich pięciu lat odnotowano w Szkocji wzrost zachorowań na tę chorobę. Możesz być w zwiększonej grupie ryzyka jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none">• Jesteś mężczyzną współżyczącym z mężczyznami• Uprawiajesz stosunek poza granicami kraju• Miałes wiele partnerów seksualnych <h3>Jak można zarazić się syfilisem?</h3>

Syphilis is usually spread by contact between moist skin areas anywhere on or inside the body. Some of the ways you can catch it include:

- Unprotected vaginal, anal or oral sex (without a condom)
- Mutual masturbation
- Kissing or licking the anus
- Sharing sex toys that aren't washed or covered with a new condom each time they're used
- Your genitals coming into contact with your partner's genitals – this means you can get syphilis from someone even if there is no penetration, orgasm or ejaculation
- Infected semen or vaginal fluid getting into your eyes

It can also be passed to a baby during pregnancy or childbirth.

Syphilis also makes HIV easier to pass on and catch.

Symptoms of syphilis

Kila zazwyczaj mozna zarazic sie przez kontakt z wilgotnym obszarem skory, gdziekolwiek na ciele lub jego wnetrzu. Niektore drogi zakazenia obejmaja:

- Niezabezpieczony dopochwowy, analny lub oralny stosunek plciowy (bez uzycia prezerwatywy)
- Wzajemna masturbacja
- Calowanie lub lizanie odbytu
- Dzielenie sie gadzetami erotycznymi, ktore nie zostaly umyte badz zabezpieczone nowa prezerwatywa podczas kazdego uzycia
- Dotykanie wlasnymi genitaliami genitalow partnera, co oznacza, ze mozna zarazic sie syfilisem nawet jezeli nie doszlo do penetracji, orgazmu lub wytrysku
- Dostanie sie do oka zainfekowanego nasienia lub plynow z pochwy

Moze on rowniez zostac przekazany dziecku podczas ciazy lub porodu.

Syfilis sprzyja rowniez zarazieniu siebie lub innch wirusem HIV.

Objawy syfilisu

Many people with syphilis will not notice any symptoms either at the time of infection or later.

Syphilis usually has three stages.

The first stage (primary syphilis)

Ten days to three months after infection, a small, painless sore or ulcer will appear on the part of your body where the infection was transmitted. This is typically on the penis, vagina, anus, rectum, tongue or lips.

Most people only have one sore, but some people have more.

The sore will then disappear within two to six weeks and, if the condition is not treated, syphilis will move into its second stage.

Swelling in your lymph glands (such as in the neck, groin or armpit) often happens with the ulcers.

The second stage (secondary syphilis)

Wiele osób zarażonych syfilisem nie zauważa żadnych objawów ani w momencie zarażenia, ani później.

Syfilis z reguły rozwija się w trzech etapach.

Pierwszy etap (syfilis wcześni)

W miejscu wniknięcia bakterii, zazwyczaj pomiędzy 10 dniem a trzecim miesiącem od zakażenia, pojawia się małe, bezbolesne owrzodzenie. Najczęściej jest tona członku u mężczyzny, w pochwie, odbycie, na języku lub wargach.

U większości osób występuje tylko jeden wrzod, ale może pojawić się więcej.

Po dwóch-szesciu tygodniach owrzodzenie zniknie i jeżeli pozostanie nialeczony, syfilis przejdzie w drugi etap.

Często wraz z owrzodzeniem pojawia się obrzek wezłów chłonnych (na szyi, w kroczu, pod pachami).

Drugi etap (syfilis wtórny)

The symptoms of secondary syphilis will begin a few weeks after the disappearance of the sore. At this stage common symptoms include:

- a non-itchy skin rash appearing anywhere on the body, but commonly on the palms of the hands or soles of the feet
- tiredness
- headaches
- swollen lymph glands

Less common symptoms include:

- fever
- weight loss
- patchy hair loss
- joint pains

These symptoms may disappear within a few weeks, or come and go over a period of months.

Objawy wtornego syfilisu pojawia sie zazwyczaj kilka tygodni po znikneciu owrzodzenia.Na tym etapie najczesciej wystepujace objawy to:

- Nieswedzaca wysypka skorna,ktora mozepojawic sie gdziekolwiek na ciele, ale zwykle na dloniach i podeszwach stop
- Zmeczenie
- Bole glowy
- Obrzek wezlow chlonnych

Objawy te moga ustac po kilku tygodniach badz pojawiac sie i znikac na przestrzeni miesiecy.

Syfilis przechodzi wowczas w fazie, gdzie pomimo zakazenia nie ma objawow. Jest to tzw okres kily utajonej. W pierwszym roku kily utajonej mozesz nadal zarazacinnych, ale po kilku latach przestajesz zarazac innych, chociaz sam pozostajesz zarazony.

Syphilis will then move into a stage where you will experience no symptoms, even though you remain infected. This is called 'latent syphilis'. You can still pass it on during the first year of this stage. However, after a couple of years, you can't pass the infection to others, even though you remain infected.

The latent stage can continue for many years (even decades) after you first become infected. Without treatment, there is a risk that latent syphilis will move on to the most dangerous stage – tertiary syphilis.

The third stage (tertiary syphilis)

The symptoms of tertiary syphilis can begin years or even decades after initial infection. Up to one in three (10-30%) people who are not treated for syphilis develop serious symptoms eventually.

The symptoms of tertiary syphilis will depend on what part of the body the infection spreads to. For example, it may affect the brain,

Okres kily utajonej moze trwac wiele lat (nawet dziesiatki). Bez przeprowadzenia leczenia, zwiększa sie ryzyko przejscia syfilisu do najniebezpieczniejszej fazy- trzeciorzedowego syfilisu.

Trzeci etap (syphilis trzeciorzedny)

Objawy trzeciego etapu kily moga pojawić się po latach, nawet dziesiątkach lat od momentu zakażenia. Szacuje się, że u jednego na trzech (10-30%) zakażonych i nialeczonych pacjentów ostatecznie dojdzie do bardzo poważnych objawów.

Symptomy trzeciego okresu kily będą zależały od tego, do której części ciała dostala się choroba. Dla przykładu, zaatakowane mózga zostanie mózg, nerwy, oczy, serce, kości, skóra lub naczynia krwionosne, co może doprowadzić do :

- Udaru
- Demencji
- Utraty koordynacji
- Odretwienia

nerves, eyes, heart, bones, skin or blood vessels, potentially causing any of the following symptoms:

- Stroke
- Dementia
- Loss of co-ordination
- Numbness
- Paralysis
- Blindness
- Deafness
- Heart disease
- Skin rashes

At this stage, syphilis can be dangerous enough to cause death.

Testing for syphilis

If you think you may have syphilis, you should make an appointment with your GP or local sexual health services.

- Paralizu
- Slepoty
- Utraty sluchu
- Schorzen serca
- Wysypek skornych

Na tym etapie syfilis jest takniebezpieczny, ze moze doprowadzic do smierci.

Diagnozowanie syfilisu

W przypadku podejrzenia zarazenia syfilisem, powinienes umowic sie na wizyte do lekarza pierwszego kontaktu lub lokalnej przychodni swiadczacej uslugi w zakresie zdrowia seksualnego.

Jedyna wiarygodna metoda potwierdzajaca lub wykluczajaca kile jest badanie krwi. Z reguly probka odsylana jest do badania laboratoryjnego, chociaz niektore specjalistyczne placowki moga przeprowadzic testy tego saamego dnia jezeli u pacjenta wystepuja objawy.

The only reliable way to tell if you have syphilis or not, is to have a blood test. This is usually sent to the lab, however in some sexual health services a same day test can be done if you have symptoms.

In the very early stage of the infection, syphilis in an ulcer can be seen if a swab is taken from the ulcer and looked at under a microscope or sent to the laboratory for syphilis detection. These tests are only available in some sexual health services.

Online appointment booking

You may be able to book an appointment for an STI test online using the online booking system. This varies for different NHS board areas.

Treatment for syphilis

Early syphilis infections can be easily treated with antibiotics (usually penicillin), even during pregnancy.

Na wczesnym etapie zakazenia mozliwe jest wykrycie kily, pod warunkiem, ze pobrany zostanie wymaz z zainfekowanego owrzodzenia, a nastepnie przeanalizowany pod mikroskopem lubodeslany do badania laboratoryjnego. Tego typu badania dostepne sa tylko w niektórych placowkach swiadczacych uslugi z zakresu zdrowia seksualnego.

Internetowa rezerwacja wizyty

Mozliwe, ze na badanie na obecnosc chorob wenerycznych bedziesz mogl umowic sie przez internet, ale zależy to od funkcjonowania poszczegolnych oddzialow Funduszu Zdrowia

Leczenie kily

Wczesne zakazenia syfilisem łatwo jest wyleczyc przy pomocy antybiotykow (zazwyczaj peniciliny), podawanych nawet kobietom w ciąży.

Leczenie syfilisu w późniejszym etapie może zatrzymać postęp choroby i wyleczyć samą infekcję, ale nie naprawi szkód wyrządzonych w poszczególnych organach ciała.

Leki zazwyczaj podawane są w zastrzykach i w zależności od etapu

In late stage syphilis infections, treatment at any time can stop further illness and cure the infection itself, though it does not repair any damaged organs.

Treatment is usually given by injection and may involve one or more doses, depending on the stage of the infection. In some cases tablet treatment may be offered.

Once the treatment has finished, further blood tests are carried out to make sure the infection has gone. These tests may be required at intervals for up to a year.

Avoiding passing on syphilis to a partner

While you are being treated and until you get a clear test result you should:

- not have any kind of sex
- avoid intimate contact with your partner and others

This will stop you from infecting your partner if they're clear, and stop you being re-infected if they also have syphilis.

choroby obejmuje jedna lub wiele dawek. W pewnych przypadkach stosowane jest leczenie tabletami.

Po zakończeniu leczenia, wykonywane są kolejne badania krwi aby upewnić się, że choroba zniknęła. Tego rodzaju badania przeprowadzane są regularnie do roku.

Jak uniknąć zarazienia partnera?

Podczas kuracji i do momentu wyleczenia należy:

- Powstrzymać się od wszelkich stosunków płciowych
- Unikać intymnego kontaktu z partnerem lub innymi osobami

Zatrzyma to przeniesienie kily na zdrowego partnera lub powtornego zarazienia się od niego.

Twoj partner również powinien przebadać się na obecność kily, jako że trudno ją zauważyc na wcześnieym etapie, w związku z czym może on być niesświadomym nosicielem. Z reguły jednak pomimo wszystko, partnerowi będzie zaproponowane leczenie.

Your partner should also get tested for syphilis. It can be hard to spot in its early stages and they might not realise they have it. They will generally be offered treatment regardless.

Syphilis and pregnancy

Syphilis can be passed to a baby during pregnancy and childbirth. Syphilis testing in pregnancy is offered universally.

It can be successfully treated during pregnancy with a course of antibiotics. The treatment does not harm the unborn baby.

If syphilis is left untreated during pregnancy it can cause serious birth defects, miscarriages or stillbirths.

Reducing the risk of syphilis

The best way to prevent all sexually transmitted infections is to practice safer sex. This means using a condom for vaginal, anal or oral sex.

Other STI's

Kila a ciaza

Syfilis moze zostac przekazany dziecku podczas ciazy lub porodu. U kobiet w ciazy badania na syfilis wykonywane sa rutynowo.

Syfilis u kobiet w ciazy leczony jest za pomoca antybiotykow, ktore nie sa szkodliwe dla plodu maja duza skutecznosc w walce z choroba.

Nieleczony sifilis moze u kobiet w ciazy doprowadzic do wystapienia powaznych wad wrodzonych plodu, poronienia lub urodzenia martwego dziecka.

Zmniejszenie ryzyka zarazenia syfilisem

Najlepszym sposobem zapobiegania zakazaniu wszystkimi chorobami przenoszonymi droga plciowa jest uprawianie bezpiecznych stosunkow plciowych, czyli z uzyciem prezerwatywy podczas dopochwowych, analnych i oralnych stosunkow.

Inne choroby weneryczne

If you have been diagnosed with syphilis it's essential you are tested for all STI's including:

- HIV
- chlamydia
- Gonorrhoea

Jeżeli rozpoznano u ciebie syfilis, zalecane jest abyś również przeprowadził badania na obecność innych chorób wenerycznych, takich jak:

- Rzezaczka
- Chlamydioza
- HIV

Jak znaleźć najbliższa przychodnię świadcząca usługi w zakresie zdrowia seksualnego

Najlepsza przychodnia świadcząca usługi w zakresie zdrowia seksualnego można znaleźć poprzez Scotland's Service Directory

Find your local sexual health clinic

Search for your nearest sexual health clinic through Scotland's Service Directory.

For more information in Polish go to
www.nhsinform.scot/translations/languages/polish

Więcej informacji na w języku polskim można znaleźć na stronie:
www.nhsinform.scot/translations/languages/polish